

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

(проф. дн С. Раковски)

П Р А В И Л Н И К

**за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане
на академични длъжности в Институт по катализ - БАН**

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този правилник урежда условията, реда и изискванията по приложението на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) в Института по катализ (ИК) и процедурите по:

- приемане и обучение на докторанти;
- придобиване на научни степени;
- потвърждаване на придобити в чужбина научни степени;
- заемане на академични длъжности.

(2) Решение за откриване на академична длъжност в ИК се взема от Научния съвет (НС) по мотивирано предложение от ръководител на лаборатория или Директора на Института.

Чл. 2. Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за заемане на академичните длъжности “главен асистент”, “доцент” и “професор” се извършва от научни журита (НЖ), предложени от първичното звено, утвърдени от НС и назначени от Директора на ИК.

Чл. 3. (1) Директорът на ИК уведомява Председателя на БАН за присъдените научни степени с писмо, придружено от дисертация и автореферат в pdf формат на електронен носител (CD или DVD), заедно с попълнени информационни карти (според изискванията на Националния център за информация и документация), за издаване на диплома. По утвърдена процедура в ЦУ на БАН се изработва диплома по образец и след подписването ѝ от Председателя на НЖ и Директора на ИК, дипломата се изпраща обратно до Председателя на БАН за по-нататъшно оформяне.

(2) Директорът на ИК уведомява с писмо Председателя на БАН за лицата, избрани да заемат академичната длъжност “главен асистент”, “доцент” и “професор”, за издаване на удостоверение за заеманата академична длъжност.

(3) В срок до 14 дни от издаването на дипломата, съответно от датата на избора за академична длъжност, ИК изпраща в Националния център за информация и документация:

- по един екземпляр от защитените дисертационни трудове и авторефератите към тях на хартиен и на електронен носител (CD или DVD) в pdf или doc формат;
- копие от дипломата за лицата, придобили образователна и научна степен “доктор” или научна степен “доктор на науките”;

- копие от заповед за утвърждаване на избора от проведения конкурс за лицата, избрани да заемат академична длъжност;
- попълнени информационни карти за защитен дисертационен труд на български и английски език и за заета академична длъжност на български език на хартиен и на електронен носител в doc формат.

Глава втора

ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН “ДОКТОР” И НАУЧНАТА СТЕПЕН “ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

Раздел I

ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ

Чл. 4. (1) Обучението за придобиване на образователната и научна степен “доктор” в ИК се осъществява в следните форми: редовна докторантура по държавна поръчка, задочна докторантура по държавна поръчка, докторантура на самостоятелна подготовка, платени редовни и задочни докторантури.

(2) Обучението в докторантура в ИК се извършва по акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) докторски програми по научните специалности:

01.05.15 Нефтохимия и нефтохимичен синтез;

01.05.16 Химична кинетика и катализ;

01.05.18 Химия на твърдото тяло.

(3) Срокът за обучение на редовните докторанти по държавна поръчка или платено обучение е 3 години, а срокът на задочните докторанти по държавна поръчка или платено обучение е 4 години. По изключение срокът може да бъде удължаван без право на стипендия, но не повече от една година.

Чл. 5. (1) Предложения за отпускане на места за редовни или задочни докторанти по държавна поръчка се правят до Центъра за обучение (ЦО) при БАН от Директора на ИК, на основание решения на НС на ИК, мотивирани съгласно стратегическите цели и приоритети на БАН и научната политика на ИК на основание на представени от хабилитирани учени мотивирани предложения за научната специалност и налични условия за провеждането на докторантурата, съгласно изискванията на НАОА.

(2) След обявяване на конкурсите в Държавен вестник и на интернет страницата на БАН, утвърдените за ИК докторантури се обявяват и на интернет страницата на ИК.

Чл. 6. (1) За докторанти могат да кандидатстват лица, притежаващи образователно-квалификационната степен “магистър” или с приравнена към тази степен диплома.

(2) Кандидатите подават молба до Директора на ИК и прилагат следните документи:

1. Автобиография;

2. Диплома за придобита образователно-квалификационна степен “магистър” с приложението или нотариално заверено копие от нея;

3. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

4. Медицинско свидетелство;

5. Свидетелство за съдимост;

6. Кандидатите могат да прилагат и други документи, удостоверяващи техните интереси и постижения в съответната научна област;

7. Фактура (или копие) за платена такса от 30 лв. в ЦО (Таксата не зависи от броя на конкурсите, в които участват кандидатите).

Чл. 7. (1) Директорът на ИК назначава комисия за проверка редовността на документите на участниците в конкурса, съставена от Научния секретар на ИК,

ръководителя на лабораторията, в която ще се обучава докторанта и завеждащия отдел "Човешки ресурси". Комисията до една седмица след изтичане срока на конкурса разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията.

(2) В срок до 14 дни от изтичане срока на конкурса с писмо на директора на ИК кандидатите се уведомяват за резултатите от допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(3) До участие в конкурса се допускат кандидатите за докторанти, които имат общ успех от дипломата за образователно-квалификационната степен "магистър" най-малко "много добър" (4.50).

(4) С уведомлението по ал. 2 допуснатите кандидати се уведомяват за датата на изпитите, като им се предоставя и конспект за изпита по специалността.

Чл. 8. (1) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до Директора на ИК.

(2) Директорът възлага на нова комисия от трима души - хабилитирани лица, да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията Директорът взема окончателно решение в 10-дневен срок от получаване на възражението.

Чл. 9. (1) Конкурсът за докторанти се състои от писмен и устен изпит по специалността по конспект, приет от Научния съвет на ИК и утвърден от Директора, и по чужд език, избран от кандидата.

(2) Конкурсът се провежда, в рамките на една седмица, до четири месеца след датата на обявяването му и не по-рано от 1 месец от уведомлението за допускане до участие.

(3) Изпитът по специалността се провежда от комисия в състав от трима хабилитирани учени, която се предлага от Научния съвет на ИК и се назначава от Директора. Изпитът по чужд език се провежда от комисия, която се определя от ЦО.

(4) Писменият изпит включва два въпроса от конспекта, еднакви за всички кандидати. Въпросите се изтеглят от един от кандидатите. Писменият изпит започва в 9.00 ч. и завършва в 13.00 ч. Въпросите се развиват върху подпечатани с печата на Института листа, предоставени на кандидатите от комисията. Продължителността на устния изпит е не повече от един час за всеки кандидат, като на кандидатите се задават още два въпроса от конспекта и те отговарят на тях в диалогов режим с комисията. Оценките и класирането на кандидатите се оповестяват в деня на изпита.

(5) Кандидатите за докторанти се допускат до устен изпит по специалността при успех от писмения изпит, не по-нисък от "много добър" (4.50).

(6) Успешно издържали изпита по специалността са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит по специалността не по-ниска от "много добър" (4.50) и оценка "добър" (4.00) на изпита по чужд език.

(7) Научният съвет на ИК взема решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати. В решението се посочва и научният ръководител на докторанта, който се избира по предложение на директора. За научен ръководител се избира хабилитирано лице или лице, притежаващо образователната и научна степен "доктор", с доказани научни постижения или практически опит.

Чл. 10. (1) Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти, разработили в основната част дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", се извършва без изпит през цялата академична година.

(2) Кандидатът подава в ИК молба и проект на дисертационния труд, разработен в основната му част, както и библиография.

(3) Представената част от дисертационния труд се обсъжда от Колоквиума на ИК. Ако Колоквиумът одобри работата на кандидата, ръководителят на лабораторията прави предложение за темата на дисертацията, научната област и индивидуалния учебен план за работа на докторанта.

(4) Въз основа на предложението по ал. 3 НС на ИК взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд и индивидуалния учебен план на докторанта.

(5) Зачислените докторанти на самостоятелна подготовка имат законов срок от три години, за да доразработят и предадат за защита дисертационния си труд. В случай, че дисертационният труд не е представен за защита в този срок, ИК няма финансови ангажименти към процедурата по защитата на дисертационния труд. Заплащането на защита (изцяло или частично) на самостоятелните докторанти - служители на БАН, става само при финансова възможност на ИК и решение на ръководството на Института. Защитата на самостоятелни докторанти, които не са служители на БАН, се заплаща от тях.

Чл. 11. (1) След приключване на конкурсите и записване на докторантите Директорът на ИК уведомява ЦО за резултатите от конкурсите, за да бъде повторена процедурата за прием на докторанти на незаетите места.

(2) Директорът на ИК и определеният научен ръководител от една страна и редовният докторант по държавна поръчка от друга страна подписват Договор (Приложение 1). При отказ на докторанта да подпише договора и при наличие на успешно преминал изпитите втори кандидат за същото място, Директорът на ИК прави ново предложение пред НС на ИК за зачисляване на втория кандидат.

(3) Директорът на ИК издава заповед за зачисляване на докторантите. В заповедта се посочват: формата на докторантурата; лабораторията, в която се организира обучението; срокът на обучение; темата на дисертационния труд; научната област или научните области; научният ръководител (за докторантите на самостоятелна подготовка - научен консултант).

Чл. 12. (1) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура в ИК:

1. в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;

2. съгласно актове на Министерския съвет;

3. при условията на чл. 95, ал. 7 от закона за Висшето образование (срещу заплащане).

(2) Кандидатите по ал. 1, т. 1 и 2 се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или акта на Министерския съвет, съгласувано със съответната организация.

(3) Лицата по ал.1, т. 3 се приемат при условията и по реда, определени в този правилник.

(4) Лицата по ал. 1 могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;

2. имат статут на бежанци;

3. са от българска народност.

Чл. 13. (1) Кандидатите за докторанти по чл. 12, ал. 1 подават следните документи:

1. Формуляр или молба, съдържаща кратки биографични данни, степента на владеене на чужди езици, както и висшето училище или научната организация, в която желаят да се обучават;

2. Копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава магистърска степен;

3. Медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;

4. Списък на публикациите, ако има такива;

5. Копие от документите за гражданство;
6. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
7. Две снимки.

(2) Документите по ал. 1, т. 2 и 3 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива - по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(3) Кандидатите по чл. 12, ал. 1, т. 1 и 2 подават документите по ал. 1 в Министерството на образованието, младежта и науката.

(4)) Кандидатите по чл. 12, ал. 1, т. 3 подават документите по ал. 1 в ИК.

(5) ИК изпраща в Министерството на образованието, младежта и науката документите на одобрените кандидати по чл. 12, ал. 1, т. 3 - граждани на държави, за които се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, както и информация, относно:

1. лични данни на кандидата - имената по паспорт на латиница, дата на раждане, място на раждане, гражданство;

2. наименование на научната специалност, образователна и научна степен, форма и срок на обучение;

3. информация за езиковата и специализираната подготовка - степен на владеене на български език, наименованието на основното звено, в което ще се проведе подготовката, продължителност на обучението;

4. годишна такса за обучение и за езиковата и специализираната подготовка;

5. номер на банковата сметка на ИК, по която следва да бъде преведена таксата за обучение или за езиковата и специализираната подготовка.

(6) Директорът на ИК издава заповед за зачисляване на одобрените кандидати за докторанти по чл. 12, ал. 1.

(7) ИК писмено уведомява Министерството на образованието, младежта и науката за записаните докторанти по ал. 6.

Чл. 14. (1) Обучението на докторантите се организира и реализира чрез ИК и Докторантското училище към ЦО при БАН и включва следните дейности:

1. научно-изследователска дейност;

2. посещение и участие в работата на курсове (семинари и лекции от докторско ниво);

3. участие в научни форуми (национални и/или международни);

4. изпити за докторски минимум;

5. защита на докторска дисертация.

(2) Образователната програма обхваща следните типове обучение:

1. индивидуално специализирано обучение в ИК;

2. общо специализирано обучение по научни направления в ИК и в Докторантското училище;

3. общоакадемично обучение за придобиване на езикови и компютърни умения - в Докторантското училище.

(3) Обучението се осъществява в съответствие с кредитна система (Приложение № 2), която предвижда задължителен минимален брой кредити по дейности.

(4) Индивидуалното специализирано обучение на докторантите се планира в проекта за докторантура на научния ръководител (консултант) и се включва в годишните индивидуални планове на докторанта. Отчитането на това обучение става в НС на ИК при приемането на ежегодните отчети на докторанта. Обучението завършва с изпит по конспект, приет от НС на ИК и докторантът получава съответен брой кредити.

(5) Общото специализирано обучение става чрез преминаване на най-малко два курса по 30 часа, с общ базов характер за областта на темата на дисертацията на докторанта или

даващи познания в интердисциплинарна област, близка до областта на темата. Курсовете завършват със зачитаща се оценка. Предложения за такива курсове се правят от хабилитирани лица или доктори на науките пред НС на ИК, като се представят съответни програми за обучение. След дискусия НС на ИК може да приеме тези програми и ги изпраща в ЦО. Одобрените програми стават достояние на всички ПНЗ в БАН чрез сайта на ЦО. Научният ръководител (консултант), заедно с докторанта, определя най-малко два такива курса, които включва в индивидуалния план на докторанта. Те трябва да донесат на докторанта съответния брой кредити. По преценка на научния ръководител (консултант) докторантът може да прослуша и допълнителни курсове от одобрените, както и някои курсове, които се четат във висшите училища.

(6) Общоакадемичното езиково обучение на докторантите се осъществява от ЦО при БАН. Обучението завършва с изпит. Посещението на курсовете по английски език не е задължително за докторанти, които владеят добре езика. Те имат право да се явят директно на изпит в ЦО. За докторантите в БАН се признава само сертификат за успешно положен изпит, издаден от ЦО при БАН. Езиковото обучение на докторантите от 120 часа е безплатно.

(7) Общоакадемичната подготовка на докторантите по компютърни умения се осигурява от ЦО при БАН. Докторантите, заедно с научните си ръководители (консултанти) избират от списък съответния курс от 30 часа. Този курс е безплатен за докторантите, а ИК внася в ЦО определена такса. Курсът завършва с изпит със зачитаща се оценка. Докторант, който има необходимите познания, може да се яви директно на изпит в ЦО и да получи съответен сертификат. За докторантите в БАН се признава само сертификат, издаден от ЦО.

Чл. 15. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план.

(2) Учебният план се изготвя от докторантите и научните им ръководители и се обсъжда и утвърждава от Научния съвет.

(3) Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. разпределението на всички дейности по години;
3. изпитите и сроковете за полагането им;
4. посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
5. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

(4) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на защитата. Промяната се извършва със заповед на директора на ИК въз основа на решение на Научния съвет по предложение на Колоквиума.

Чл. 16. Докторантите полагат изпитите по индивидуалния учебен план пред назначени от Директора комисии в състав от най-малко 3 хабилитирани лица и с участието на научния ръководител на докторанта.

Чл. 17. (1) Докторантите се атестират от научния съвет в края на всяка академична година.

(2) Докторантите представят пред Колоквиума отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план.

(3) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред Колоквиума.

(4) Научният ръководител предлага съвместно с докторанта конкретизация на индивидуалния учебен план през следващата година.

(5) Колоквиумът на ИК приема:

1. Становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;

2. Предложение за атестация на докторантите;

3. Предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;

4. Препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

(6) Предложението по ал. 5, т. 2 и 3 се утвърждава от НС на ИК.

Чл. 18. (1) Освен отчитането по реда на чл. 17, редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят доклад за изпълнението на индивидуалния им учебен план, към който се прилагат:

1. Отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал;

2. Отчет за преподавателската работа, ако има такава, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал.

(2) Въз основа на отчетите по ал. 1 ръководителят на лабораторията информира с доклад директора на ИК за изпълнението на задължителните изисквания по чл. 14, ал. 2 от редовните докторанти.

Чл. 19. Ако се налага, в ИК може да се определят допълнителни условия за приема и обучението на докторанти.

Чл. 20. Докторантите имат право да прекъсват обучението си по уважителни причини в срок до една година, а по майчинство - до две години. Прекъсването на докторантурата се извършва след подаване на мотивирана молба от докторанта до Директора на ИК с приложен документ за причините. Молбата се разглежда от НС на ИК и след положително решение на НС се издава заповед на Директора за периода на прекъсване. За срока на прекъсването редовните докторанти запазват своите права, но не получават стипендия.

Чл. 21. (1) Министерството на образованието, младежта и науката ежегодно обявява и провежда конкурси за изпращане на докторанти - български граждани, за обучение в докторантура в чужбина при условия, посочени в междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен и при определени от него допълнителни изисквания.

(2) За обучение по ал. 1 могат да кандидатстват лица, зачислени в редовна докторантура в ИК.

(3) Министерството на образованието, младежта и науката уведомява ИК за докторантите, които продължават обучението си по реда на ал. 1.

Чл. 22. (1) ИК предоставя материалната база и поема разходите по зачисляване, обучение и защита на дисертационните трудове на докторантите в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата, в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторанти, определени от Министерския съвет.

(2) Организации, които са заинтересувани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му.

Чл. 23. (1) Средствата за финансовото и материалното осигуряване на разработваните дисертационни трудове се утвърждават ежегодно от директора на ИК, по видове разходи - разходи за издръжка на обучението и социално-битови разходи.

(2) Финансирането на експерименталната работа за всеки дисертационен труд се извършва по отделни годишни план-сметки, утвърдени от директора на ИК.

Чл. 24. При системно неизпълнение на образователната и научна програма, в т.ч. на годишните индивидуални планове и ненабиране на минималния брой кредити, НС на ИК може да прекрати докторантурата. Директорът на ИК издава заповед за отстраняване. Отстранените или самоволно напуснали редовни докторанти, приети по държавна поръчка, са длъжни да върнат получените от тях стипендии (вж. ПМС № 90/ 26.05.2000 г.). Докторант може да бъде отстранен, ако през време на докторантурата му влезе в сила присъда за лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

Чл. 25. (1) Преди изтичане на срока за подготовка докторантът представя доклад за постигнатите от него резултати пред Колоквиума на ИК. Колоквиумът чрез гласуване на присъстващите хабилиитирани и нехабилиитирани учени прави едно от следните предложения за решение от НС:

а) докторантът да бъде допуснат до предварителна защита, ако е положил всички необходими изпити и е набрал минималния брой кредити;

б) срокът на подготовка на докторанта да бъде удължен еднократно до 1 година без право на стипендия;

в) докторантът, ако е положил всички необходими изпити, да бъде отчислен с право на защита до 2 години;

г) докторантът да бъде отчислен без право на защита, ако не е положил необходимите изпити и/или докладваните резултати са неудовлетворителни, като възстанови сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му, съответно на института или БАН.

(2) Докторант, който не представи доклад за постигнатите от него резултати пред Колоквиума, се отчислява без право на защита със заповед на Директора като възстановява сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му, съответно на института или БАН.

(3) Отчисленият с право на защита докторант трябва да предаде дисертацията си най-късно до две години от датата на решението на НС. След този срок ИК няма финансови ангажименти по процедурата за защита на дисертационния труд.

(4) Положените изпити от индивидуалния план за подготовка имат валидност до 5 години от изтичане на редовния срок на докторантурата.

Раздел II

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН “ДОКТОР”

Чл. 26. Образователната и научна степен “доктор” се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационната степен “магистър”, след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и настоящия правилник.

Чл. 27. За да се яви на защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор”, докторантът трябва да е изпълнил следните изисквания:

1. Да е отчислен с право на защита;

2. Да е подготвил дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания;

3. Дисертационният труд да включва най-малко две приети за печат статии, от които поне една в специализирано международно списание или списание с импакт фактор.

Чл. 28. (1) Докторантът придобива право на защита на дисертационния труд след изпълнение на дейностите по обучението и успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план и кредитната система на ЦО при БАН.

(2) Право на защита се придобива с решение на Научния съвет по предложение на Колоквиума на ИК.

(3) Докторантите, придобили право на защита, се отчисляват със заповед на Директора на ИК.

Чл. 29. (1) Дисертационният труд трябва да съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(2) Дисертационният труд трябва да съдържа: заглавна страница, съдържание, увод, изложение, заключение-резюме на получените резултати с декларация за оригиналност, библиография.

Чл. 30. (1) Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовността за защита. При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд, научният ръководител предлага и Директорът на ИК издава заповед за провеждане на предварителна защита.

(2) Предварителната защита се провежда пред Колоквиума на ИК. Обсъжда се дисертацията, представена от докторанта и се взема решение за готовността за защита пред научно жури.

(3) При положително решение за готовността за защита, Колоквиумът на ИК обсъжда и прави предложение за състава на НЖ. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на НЖ и могат да дават свои предложения за членове.

(4) При отрицателно становище на Колоквиума се предлага доработване или преработване на дисертационния труд в рамките на 6 месеца.

(5) Протоколът от заседанието на Колоквиума се изпраща в НС на ИК.

Чл. 31. (1) След положително решение на Колоквиума за готовността за защита, кандидатът подава следните документи за защита:

1. Дисертация;
2. Автореферат;
3. Копие на трудовете;
4. Списък на публикациите;
5. Справка за взети изпити и получени кредити;
6. Мнение на хабилитирани лица (ако има такива);
7. Други материали по преценка на кандидата.

(2) Дисертацията трябва да бъде най-малко в 3 екземпляра, два за рецензентите и един за библиотеката, където може да бъде разгледана от другите членове на НЖ.

(3) Въз основа на предложението на Колоквиума, НС на ИК в срок не по-късно от един месец след постъпване на предложението определя НЖ и прави предложение до Директора на ИК за утвърждаване на състава му, както и за дата на защитата.

(4) В 7-дневен срок от предложението на НС Директорът на ИК утвърждава НЖ със заповед, с която се определя и датата на защитата.

Чл. 32. (1) НЖ е в състав пет хабилитирани лица в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията. Най-малко един от членовете на журито е професор. Най-малко трима от членовете на журито са външни за ИК. Научният ръководител е член на журито, ако е хабилитирано лице.

(2) За председател на НЖ се определя вътрешен член - лице, заемащо академична длъжност в ИК.

(3) В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен.

(4) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се

заменят от резервни членове по ал. 3. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(5) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК. На него членовете на НЖ избират от своя състав двама рецензенти.

Чл. 33. (1) Членовете на журито изготвят две рецензии и три становища. Една от рецензиите задължително се изготвя от външен за ИК член на журито. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в ИК до 3 месеца от утвърждаването на научното жури.

(2) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет-страницата на ИК.

Чл. 34. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) Датата и часът на откритото заседание на НЖ за защитата на дисертационния труд се обявяват на интернет-страниците на БАН и на ИК две седмици преди заседанието.

(3) В срока по предходната алинея дисертационният труд на кандидата се предоставя на желаещите да се запознаят с него на място в библиотеката на ИК.

(4) На откритото заседание по ал. 1:

1. Председателят на НЖ представя докторанта;

2. Докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;

3. Председателят на НЖ представя рецензиите и становищата на НЖ;

4. Членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;

5. Всеки член на НЖ публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;

6. Председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(5) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки.

(6) При успешна защита решението на НЖ е окончателно и влиза в сила от момента на вземането му.

(7) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване, ако кандидатът желае това. До една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Раздел III

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНАТА СТЕПЕН “ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

Чл. 35. Научната степен “доктор на науките” се присъжда на лица, които притежават образователната и научна степен “доктор”, след успешна защита на дисертационен труд, в който са включени най-малко 25 приети за печат статии, от които поне 15 в специализирани международни списания или списания с импакт фактор.

Чл. 36. При равни други условия лицата, придобили научна степен “доктор на науките”, ползват предимство при заемане на академичните длъжности.

Чл. 37. (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен “доктор на науките” трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен “доктор”.

Чл. 38. Кандидатът предлага дисертационния труд и автореферата в Колоквиума за одобрение, което се извършва в негово присъствие. Ако Колоквиумът одобри работата на кандидата, директорът на ИК предлага на НС на ИК да открие процедура за предварително обсъждане.

Чл. 39. (1) Процедурата за предварително обсъждане се провежда пред Колоквиума.

(2) При провеждане на процедурата за предварително обсъждане кандидатът представя дисертацията си и автореферат за обсъждане.

(3) Колоквиумът взема решение за готовността за защита на дисертацията пред НЖ.

(3) При положително решение за готовността за защита, Колоквиумът обсъжда и прави предложение за състава на НЖ. Кандидатът задължително участва в обсъждането на състава на НЖ и може да дава свои предложения за членове.

(4) Протоколът от заседанието на Колоквиума се изпраща в НС на ИК.

(5) След положително решение на Колоквиума, кандидатът подава следните документи за защита на дисертацията:

1. Дисертация;
2. Автореферат;
3. Копие на трудовете;
4. Списък на публикациите;
5. Мнение на хабилитирани лица (ако има такива);
6. Други материали по преценка на кандидата.

(6) Дисертацията трябва да бъде най-малко в 4 екземпляра, три за рецензентите и един за библиотеката, където може да бъде разгледана от другите членове на НЖ.

(7) Въз основа на предложението на Колоквиума, НС на ИК в срок не по-късно от един месец след постъпване на предложението определя НЖ и прави предложение до Директора на ИК за утвърждаване на състава му, както и за дата на защитата.

(8) В 7-дневен срок от предложението на НС Директорът на ИК утвърждава НЖ със заповед, с която се определя и датата на защитата.

Чл. 40. (1) Защитата на дисертационния труд се провежда публично пред НЖ в състав от седем хабилитирани лица. Най-малко трима от членовете са професори. Най-малко четирима от членовете са външни за ИК.

(2) За председател на НЖ се определя вътрешен член - лице, заемащо академична длъжност в ИК.

(3) В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен.

(4) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 3. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(5) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК. На него членовете на НЖ избират от своя състав трима рецензенти, двама от които са професори. Поне един от рецензентите е външно за ИК лице.

Чл. 41. (1) Рецензентите изготвят рецензии. Останалите членове на НЖ изготвят становища.

(2) Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в първичното звено до 3 месеца след избора на научното жури.

(3) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет-страницата на ИК.

Чл. 42. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) Датата и часът на откритото заседание на НЖ за защитата на дисертационния труд се обявяват на интернет-страниците на БАН и на ИК две седмици преди заседанието.

(3) В срока по предходната алинея дисертационният труд на кандидата се предоставя на желаещите да се запознаят с него на място в библиотеката на ИК.

(4) На откритото заседание по ал. 1:

1. Председателят на НЖ представя кандидата;

2. Кандидатът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;

3. Председателят на НЖ представя рецензиите и становищата на НЖ;

4. Членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;

5. Всеки член на НЖ публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;

6. Председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(5) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил най-малко четири положителни оценки.

(6) При успешна защита решението на НЖ е окончателно и влиза в сила от момента на вземането му.

(7) Неуспешно защитена дисертация се връща за преработване, ако кандидатът желае това. До една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Резултатът от втората процедура за защита е окончателен.

Глава трета

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИДОБИТА В ЧУЖБИНА НАУЧНА СТЕПЕН

Чл. 43. (1) Удостоверение за признаване на придобита в чужбина научна степен се издава въз основа на заявление по образец до директора на Центъра за обучение при БАН, към което се прилагат:

А) За страни от Европейския съюз или страни, с които има изрично сключено за това междудържавно споразумение:

Дипломата за научна степен легализирана, преведена и заверена в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

Б) Други страни:

1. Диплома за завършено висше образование;

2. Дипломата за научна степен;

3. Дисертацията в 1 екземпляр и копие на електронен носител;

4. Автореферат на български език в 3 екземпляра;

5. Списък и публикации на автора, на които се основава дисертацията;

6. Документ за внесена такса.

(2) Издадените в чужбина документи по ал. 1 точка Б, подт. 1 и 2 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени.

(3) За случаите по алинея 1 точка Б ИК има право да изисква и допълнителна информация и документи от кандидата, като определя срок за предоставянето им.

(4) Директорът на ЦО проверява редовността на подадените документи и при установяване на нередности дава срок за отстраняването им.

(5) Подадените заявления заедно с приложенията към тях се изпращат на ИК, ако това е определено след съгласуване със съответния научен секретар на БАН.

(6) В Центъра за обучение се създава регистър на подадените заявления, в който се отбелязва и постоянното научно звено, в което се изпращат документите.

(7) Директорът на ИК може да назначи веднага лицето на длъжност “асистент” и да открие процедура за издаване на удостоверение за признаване на научната степен.

(8) За случаите по алинея 1 точка Б директорът на ИК назначава определена от НС на ИК комисия от 3 души, които разглеждат подадените документи и в двумесечен срок чрез избрания от тях докладчик представят резултатите пред НС, който взема решение за издаване на удостоверение.

(9) Издаването на удостоверението става по утвърдената от УС на БАН процедура за издаване на дипломи и цялостната документация се съхранява в Научния архив на БАН.

(10) За извършване на цялостната процедура по издаване на удостоверение за признаване на придобитата в чужбина научна степен по алинея 1 точка А/Б заявителят внася такса от една/две минимални работни заплати в ЦО при БАН.

(11) Срокът за приключване на процедурата за признаване на придобитата в чужбина научна степен е не повече от три месеца.

Глава четвърта

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

Раздел I

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ “АСИСТЕНТ”

Чл. 44. (1) Кандидат за академична длъжност “асистент” трябва да притежава образователно-квалификационна степен “магистър”.

(2) На длъжност “асистент” по предложение на ръководител на лаборатория може да бъде назначен с трудов договор за срок не по-дълъг от две години докторант, отчислен с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд.

(3) На длъжност “асистент” може да бъде назначено и лице, което не е докторант. Назначаването се извършва по предложение на ръководител на лаборатория с трудов договор за срок не по-дълъг от четири години.

(4) В срока по договора лицето, заемащо длъжността “асистент”, предприема действия за придобиване на образователна и научна степен “доктор”.

(6) След изтичането на срока на договора нов срочен трудов договор със същото лице не може да се сключва.

(6) След придобиване на образователна и научна степен “доктор” асистентът може да участва в обявен в ИК конкурс за заемане на академичната длъжност “главен асистент” по реда на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение и на този правилник.

Раздел II

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ “ГЛАВЕН АСИСТЕНТ”

Чл. 45. (1) Академичната длъжност “главен асистент” се заема от лица с придобитата образователна и научна степен “доктор” в съответната научна област или научни области, по които ИК има акредитация.

(2) Академичната длъжност “главен асистент” се заема въз основа на конкурс и избор.

Чл. 46. (1) Конкурсът за заемане на академичната длъжност “главен асистент” се обявява с решение на НС на ИК по мотивирано предложение на Директора или по предложение на ръководител на лаборатория. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на лабораторията.

(2) Конкурсът се обявява в ДВ и на интернет-страницата на ИК със срок за подаване на документите два месеца.

Чл. 47. (1) Кандидатите за участие в конкурса подават молба за допускане, придружена от:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Диплом за образователно-квалификационна степен “магистър”;
3. Диплом за образователна и научна степен “доктор”;
4. Медицинско свидетелство;
5. Свидетелство за съдимост;
6. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;
7. Списък на публикации, изобретения и други научно-приложни разработки, ако има такива.

(2) За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост.

(3) При подаване на документите всеки участник в конкурса получава конспект за изпита по темата на конкурса, приет от НС и утвърден от Директора.

Чл. 48. (1) Преди изтичане на срока за подаване на документите НС на ИК предлага на Директора НЖ от пет хабилитирани лица, което да проведе конкурса. Най-малко двама от членовете на журито са външни за ИК. За председател на НЖ се определя вътрешен член. В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен.

(2) Научното жури се утвърждава със заповед на директора на ИК.

(3) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 1.

(4) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК.

Чл. 49. (1) Кандидатите се допускат до участие в конкурса след проверка на редовност и съответствие на документите от комисия, съставена от научния секретар на ИК, ръководителя на лабораторията, заявила конкурса и завеждащия отдел “Човешки ресурси” до една седмица след изтичане срока на конкурса. Комисията се назначава със заповед на директора на ИК.

(2) Решението за допускането на кандидатите до участие в конкурса комисията оформя в протокол, който се подписва от всички членове. В срок до 14 дни след изтичане срока на конкурса кандидатите писмено се уведомяват за допускането им до участие в конкурса. За недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им. Допуснатите кандидати се уведомяват за датата, часа и мястото на провеждане на конкурса.

(3) Конкурсът се провежда не по-късно от един месец от изпращането на съобщението по ал. 2.

(4) Конкурсният изпит е писмен и устен и се провежда в един ден по конспекта по чл. 47, ал. 3.

Чл. 50. (1) Всеки член на журито оценява с положителна или отрицателна оценка кандидатите поотделно.

(2) За резултатите от конкурсния изпит НЖ съставя протокол.

(3) Кандидатите се оценяват и по следните изисквания:

а) Задължително поне две публикации, в специализирано международно списание или такова с импакт фактор;

б) Препоръчително поне една публикация в електронни научни издания, включително в научния електронен архив на ИК;

в) Препоръчително - участие в изследователски проекти;

г) Задължително - поне една изява на международен научен форум;

(4) Не по-късно от 7 дни след провеждането на конкурса председателят на НЖ представя обобщен доклад за резултатите от конкурса до НС на ИК с предложение за избор, който се подписва от всички членове на журито.

(5) При повече от един кандидат, издържал конкурса, научното жури прави мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат в доклада си до Научния съвет.

Чл. 51. (1) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по чл. 50, ал.4 НС провежда избора.

(2) При избора трябва да участват 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(3) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, явили се на конкурса, се уведомява писмено за резултата от изпита и направения избор.

Чл. 52. Избраните кандидати се назначават от директора на ИК до един месец от съобщението за избирането им.

Раздел III

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ “ДОЦЕНТ”

Чл. 53. Кандидатите за заемане на академичната длъжност “доцент” трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са придобили образователна и научна степен “доктор”;

2. Да имат стаж по специалността не по-малко от 5 години, от които не по-малко от две години:

а) да са заемали академична длъжност “асистент”, “главен асистент”, или

б) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в ИК или във висше училище или друга научна организация, или

в) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. Да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен “доктор” и за придобиването на научната степен “доктор на науките”.

Чл. 54. (1) Заемането на академичната длъжност “доцент” се осъществява въз основа на конкурс и избор.

2) Конкурсът се открива с решение на НС, при наличие на необходимост от висококвалифицирани кадри и ако може да се осигури съответната изследователска натовареност.

Чл. 55. (1) Конкурсът за заемане на академичната длъжност “доцент” се обявява с решение на НС на ИК по мотивирано предложение на Директора или по предложение на

ръководител на лаборатория. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на лабораторията.

(2) Конкурсът се обявява в Държавен вестник и на интернет-страницата на ИК със срок за подаване на документите два месеца.

Чл. 56. (1) Кандидатите за участие в конкурса подават молба за допускане, придружена от:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Диплом за образователно-квалификационна степен “магистър”;
3. Диплом за образователна и научна степен “доктор”;
4. Медицинско свидетелство;
5. Свидетелство за съдимост;
6. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;
7. Списък на публикации, изобретения и други научно-приложни разработки, ако има такива.

8. Списък на цитиранията.

(2) За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост.

Чл. 57. (1) Кандидатите се допускат до участие в конкурса след проверка на редовност и съответствие на документите от комисия, съставена от научния секретар на ИК, член на НС и завеждащия отдел “Човешки ресурси” до една седмица след изтичане срока на конкурса. Комисията се назначава със заповед на директора на ИК.

(2) Решението за допускането на кандидатите до участие в конкурса комисията оформя в протокол, който се подписва от всички членове. В срок до 14 дни след изтичане срока на конкурса кандидатите писмено се уведомяват за допускането им до участие в конкурса. За недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(3) Конкурсът се провежда в срок до 6 месеца от обявяването му в Държавен вестник.

Чл. 58. (1) Преди изтичане на срока за подаване на документите НС на ИК предлага на Директора НЖ от седем хабилизирани лица, което да проведе конкурса. В състава на журито се включват най-малко трима професори. Най-малко трима от членовете на журито са външни за ИК. За председател на НЖ се определя вътрешен член. В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен.

(2) Научното жури се утвърждава със заповед на директора на ИК.

(3) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 1.

(4) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК.

(5) За изготвяне на рецензии НЖ в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите определя от състава си двама рецензенти, поне единият от които е професор. Останалите членове на НЖ изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(6) Членовете на НЖ представят рецензиите и становищата си в срок до два месеца от утвърждаването им в състава на НЖ.

Чл. 59. В срок от 7 дни след представянето на всички рецензии и становища, те се публикуват на интернет-страницата на ИК, заедно с изготвените от участниците в процедурата резюмета на трудовете им след защита на докторска дисертация.

Чл. 60. (1) НЖ оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност “доцент” според изпълнението на условията по чл. 53.

(2) При равни условия по чл. 53 НЖ взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на следните допълнителни показатели:

а) Изследователска работа, включваща участие в поне два изследователски проекта, завършили с изобретения, рационализации и др.; участия със самостоятелни доклади най-малко на два международни и два национални научни форума; приложени в практиката резултати от научни изследвания; не по-малко от 20 научни публикации (печатни и електронни) в специализирани издания, от които не по-малко от 15 в списания с импакт фактор и не по-малко от 20 цитата върху трудовете;

б) Преподавателска или учебна дейност по утвърдена учебна програма за докторанти от ЦО БАН или курс лекции в университет или висше училище;

в) Организаторски умения - ръководство на поне един научно-изследователски или научно-приложен проект;

г) Членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област.

(3) Директорът и НС могат да определят и други допълнителни показатели, освен тези по ал. 2.

(4) Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно.

Чл. 61. (1) В срок до един месец от публикуването на рецензиите и становищата, НЖ провежда заключително заседание, за класиране на кандидатите. За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол.

(2) Журито класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от НС на ИК. Докладът до НС се изготвя от председателя на НЖ и се подписва от всички членове. Докладът трябва да съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат.

(3) Докладът се представя не по-късно от 7 дни в НС.

Чл. 62. (1) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по чл. 61, ал.3 НС провежда избора.

(2) При избора трябва да участват 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(3) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, явили се на конкурса, се уведомява писмено за резултата от направения избор.

(4) Избраният на академичната длъжност "доцент" в срок от един месец след избора изнася публична академична лекция пред Колоквиума на ИК. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Чл. 63. Трудовото правоотношение между ИК и лицето, спечелило конкурса, възникват от деня на утвърждаване на избора от директора на ИК. В едномесечен срок от утвърждаването на избора се сключва трудовият договор.

Раздел III **УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА** **ДЛЪЖНОСТ "ПРОФЕСОР"**

Чл. 64. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "професор" трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са придобили образователната и научна степен "доктор";

2. Да имат стаж по специалността не по-малко от 7 години, през което време да са заемали академичната длъжност "доцент" в ИК или във висше училище или друга научна организация не по-малко от две академични години или не по-малко от пет години:

а) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в ИК или във висше училище или друга научна организация, или

б) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. Да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен “доктор”, на научната степен “доктор на науките” и за заемане на академичната длъжност “доцент”;

4. Да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации, изобретения и други научни и научно-приложни разработки, които се оценяват по съвкупност.

(2) Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност “доцент”, те трябва да представят още един публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен “доктор” и научната степен “доктор на науките”.

Чл. 65. (1) Заемането на академичната длъжност “професор” се осъществява въз основа на конкурс и избор.

(2) Конкурсът се открива с решение на НС, при наличие на необходимост от висококвалифицирани кадри и ако може да се осигури съответната изследователска натовареност.

Чл. 66. (1) Конкурсът за заемане на академичната длъжност “професор” се обявява с решение на НС на ИК по мотивирано предложение на Директора или по предложение на ръководител на лаборатория. В мотивите трябва да се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на лабораторията.

(2) Конкурсът се обявява в Държавен вестник и на интернет-страницата на ИК със срок за подаване на документите два месеца.

Чл. 67. (1) Кандидатите за участие в конкурса подават молба за допускане, придружена от:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Диплом за образователно-квалификационна степен “магистър”;
3. Диплом за образователна и научна степен “доктор”;
4. Медицинско свидетелство;
5. Свидетелство за съдимост;
6. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;
7. Списък на публикации, изобретения и други научно-приложни разработки, ако има такива.
8. Списък на цитиранията.

(2) За кандидатите, които са служители на БАН, не се изисква медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост.

Чл. 68. (1) Кандидатите се допускат до участие в конкурса след проверка на редовност и съответствие на документите от комисия, съставена от научния секретар на ИК, член на НС и завеждащия отдел “Човешки ресурси” до една седмица след изтичане срока на конкурса. Комисията се назначава със заповед на директора на ИК.

(2) Решението за допускането на кандидатите до участие в конкурса комисията оформя в протокол, който се подписва от всички членове. В срок до 14 дни след изтичане

срока на конкурса кандидатите писмено се уведомяват за допускането им до участие в конкурса. За недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(3) Конкурсът се провежда в срок до 6 месеца от обявяването му в Държавен вестник.

Чл. 69. (1) Преди изтичане на срока за подаване на документите НС на ИК предлага на Директора НЖ от седем хабилизирани лица, което да проведе конкурса. В състава на журито се включват най-малко четирима професори. Най-малко трима от членовете на журито са външни за ИК. За председател на НЖ се определя вътрешен член. В състава на НЖ се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен.

(2) Научното жури се утвърждава със заповед на директора на ИК.

(3) Заседанията на НЖ са редовни, ако на тях присъстват всички назначени членове. Заседанието е редовно и при отсъствието на 1 вътрешен и на 1 външен член, които се заменят от резервни членове по ал. 1.

(4) Първото заседание на НЖ се свиква по инициатива на Директора на ИК.

(5) За изготвяне на рецензии НЖ в 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите определя от състава си трима рецензенти, поне двама от които да са професори. Останалите членове на НЖ изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(6) Членовете на НЖ представят рецензиите и становищата си в срок до два месеца от утвърждаването им в състава на научното жури.

Чл. 70. В срок от 7 дни след представянето на всички рецензии и становища, те се публикуват на интернет-страницата на ИК, заедно с изготвените от участниците в процедурата резюмета на трудовете им след защита на докторска дисертация.

Чл. 71. (1) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност “професор” според изпълнението на условията по чл. 64.

(2) При равни условия по чл. 64 НЖ взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на следните допълнителни показатели:

а) изследователска работа - ръководство на поне пет изследователски проекта, завършили с научни разработки; приложени в практиката резултати от научни изследвания; ръководство на докторанти, създаване на научна група от преподаватели; членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област; ежегодни участия с доклади в международни и национални научни форуми; авторитетни отзиви; създаване на ново направление в науката; създадена научна школа; изнасяне на лекции в чужди университети;

б) научни публикации (печатни и електронни):

- ако кандидатът е заемал академичната длъжност “доцент” - поне 20 публикации в специализирани издания, от които не по-малко от 15 в списания с импакт фактор и не по-малко от 60 цитата върху трудовете; поне три научни публикации (печатни или електронни) годишно за последните 5 години;

- ако кандидатът не е заемал академичната длъжност “доцент” - поне 40 публикации в специализирани издания, от които не по-малко от 30 в списания с импакт фактор и не по-малко от 80 цитата върху трудовете; поне три научни публикации (печатни или електронни) годишно за последните 5 години;

в) творчески изяви - поне четири творчески изяви на международно признати форуми.

г) преподавателска дейност - преподавателска или учебна дейност по утвърдена учебна програма за докторанти от ЦО БАН или курс лекции в университет или висше училище;

(3) Директорът на ИК и НС на ИК могат да предвидят и допълнителни показатели освен тези по ал. 2.

(4) Всеки член на НЖ оценява кандидатите поотделно.

(5) При равни други показатели кандидатите, притежаващи научната степен “доктор на науките”, имат предимство при оценките на НЖ.

Чл. 72. (1) В срок до един месец от публикуването на рецензиите и становищата, НЖ провежда заключително заседание, за класиране на кандидатите. За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол.

(2) Журито класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от НС на ИК. Докладът до НС се изготвя от председателя на НЖ и се подписва от всички членове. Докладът трябва да съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат.

(3) Докладът се представя не по късно от 7 дни в НС.

Чл. 73. (1) В срок до 14 дни от постъпването на доклада по чл. 61, ал.3 НС провежда избора.

(2) При избора трябва да участват 2/3 от редуцирания списъчен състав на НС. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на НС не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членове, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(3) За избора на професор е необходимо повече от 1/4 от списъчния състав на НС да бъдат професори или доктори на науките.

(4) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, явили се на конкурса, се уведомява писмено за резултата от направения избор.

(5) Избраният на академичната длъжност “професор” в срок от два месеца след избора изнася публична академична лекция пред Колоквиума на ИК. Темата на лекцията трябва да бъде близка до тази на конкурса.

Чл. 74. Трудовото правоотношение между ИК и лицето, спечелило конкурса, възникват от деня на утвърждаване на избора от директора на ИК. В едномесечен срок от утвърждаването на избора се сключва трудовият договор.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Съотношението на заемащите академичните длъжности “асистент”, “главен асистент”, “доцент” и “професор” в ИК е препоръчително да се поддържа в съотношение съответно 3/3/2/1.

§ 2. Материалите по чл. 33, ал. 2 и чл. 41, ал. 3, които съдържат класифицирана информация, не се публикуват в интернет и в тези случаи заседанията на научните журита по чл. 34, ал. 1 и чл. 42, ал.1 са закрити.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛУЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Правилникът се приема на основание на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

ТИПОВ ДОГОВОР

за подготовка на докторанти в ИК-БАН, редовна докторантура по държавна поръчка

Днес, ..., между Директора на Института по катализ - БАН, ръководителя на
(дата)

докторанта . . . . . ОТ . . . . .
(име, фамилия) (наименование на звеното)

от една страна и от друга докторанта на редовна докторантура по държавна поръчка . . . . .
. . . . ., зачислен от НС на ПНЗ на . . . . .,
(име и фамилия) (дата)

протокол № . . . . ., се сключи настоящият договор с цел уреждане на взаимоотношенията на
страните при реализиране на докторантурата за периода . . . . .
(години)

1. Директорът на ИК се задължава да осигури условия за изпълнение на образователната и научна програма на докторанта, като:

1.1. Предоставя работно място, подходящо за обучение на докторанта и спазване на нормативните актове за безопасни и здравословни условия на труд, съгласно спецификата на докторантурата;

1.2. Предоставя достъп до информационните и комуникационни средства на ИК;

1.3. Съдейства за осигуряване на материални условия, необходими за реализиране на научната програма на докторанта, съгласно приетия от НС на ИК проект за докторантурата и съответните му годишни индивидуални планове¹;

1.4. Осигури безпрепятствено участие на докторанта в образователната програма на ЦО на БАН;

1.5. Съдейства за осигуряване правата на докторанта, предвидени в нормативни актове и разпореждания, в т.ч. и в Правилника на ЦО на БАН;

1.6. Следи за качествено научно ръководство на докторанта от страна на неговия научен ръководител, като при възникване на необходимост своевременно внася предложение до НС на ИК за смяна на научния ръководител.

1.7. Внася в НС на ИК, след съгласуване с научния ръководител, предложение за прекратяване на докторантурата при системно неизпълнение по вина на докторанта на задълженията му по реализиране на образователната и научна програма.

¹ В окончателния договор приет от НС могат да се конкретизират тези условия и средства, като: възможност за работа в специализирани лаборатории; ползване на специализирано оборудване, командировки в страната, възможност за изработване на опитни образци, разходване на консумативи за експерименти и др. в зависимост от спецификата на темата на докторантурата и възможностите на ИК или по споразумение с друго научно звено от БАН или ВУ.

1.8. Издава заповед за спиране изплащането на стипендията на докторанта и предприема действия за възстановяване от негова страна на получената до този момент сума като стипендия, когато НС на ИК вземе решение за прекратяване на докторантурата по вина на докторанта.

1.9. Планира и осигурява средства по защитата на дисертацията и за изготвяне на автореферата в съгласие с финансовите норми на БАН, когато защитата е в рамките на законовия срок на докторантурата или при отчисляване на докторанта с право на защита, ако в двегодишен срок след отчисляването докторантът представи всички материали по дисертацията за откриване на процедура за защита и след съответно положително решение на НС на ИК.

1.10. Следи за целесъобразното изразходване по предназначение на сумата, получена в ИК за покриване на разходи по докторантурата.

1.11. Разпорежда своевременно приваждане на сумата за компютърно обучение на докторанта в ЦО на БАН като част от държавната такса, внасяна от докторантите;

1.12. Разпорежда за своевременно внасяне на вноските за здравно осигуряване и за месечна помощ за гледане на дете, съгласно действащите законови разпоредби.

1.13. Следи за изпълнението на настоящия договор и взема своевременни мерки при констатирани нарушения.

2. Научният ръководител на докторанта е длъжен:

2.1. Да изготви проект за докторантурата, който да бъде внесен в НС на ИК за одобрение;

2.2. Да изготвя, заедно с докторанта, годишните индивидуални планове в съгласие с приетия проект за докторантурата и да ги представя своевременно, преди изтичане на всяка поредна година от срока на докторантурата, за одобрение от НС на ИК;

2.3. Да следи за навременното и качествено изпълнение на образователната и научна програма на докторанта, съгласно приетите годишни индивидуални планове и приетата кредитна система.

2.4. Да информира директора и при необходимост да предлага прекратяване на докторантурата от НС на ИК при констатиране на системни неизпълнения на задълженията на докторанта по негова вина;

2.5. Да представя своевременно в НС на ИК тримесечните (за редовните докторанти) и годишни отчети на докторанта за изпълнението на съответните индивидуални планове, както и информация и мнение за хода на докторантурата;

2.6. Да съдейства на Директора за изпълнение на неговите задължения по докторантурата.

2.7. Да съдейства на Директора при спазване решението на Ръководството на БАН, съгласно т. 4.8 от настоящия договор.

3. Научният ръководител има следните права:

3.1. Да прави предложения до НС на ИК за избор на тема и за реализиране на докторантура, съгласно предложен от него проект;

3.2. Да получава годишно възнаграждение за ръководство на докторант в съгласие със законовите норми при изпълнение на задълженията му по този договор и при наличие на средства в ИК;

3.3. Да му се признава като педагогическа дейност ръководството на докторанти.

3.4. Да използва положителната оценка на НС на ИК за дейността му по ръководене на докторантурата, при периодичното му атестиране и при присъждането му на научни степени, както и на отличия за научна и педагогическа дейност;

4. Докторантът е длъжен:

4.1. Да познава и спазва всички изисквания към докторантите, отразени в нормативните актове, които се отнасят до докторантурата, в т.ч. Правилника на ЦО на БАН, Правилника на ИК и клаузите на настоящия договор;

4.2. Да заплаща в срок предвидената държавна такса;

4.3. Да изпълнява в срок задълженията си по образователната и научна програма, приета от НС на ИК, в съответствие с изискванията на научния си ръководител по изпълнението на тези програми и да покрива изискванията на кредитната система.

4.4. Да изпълнява индивидуалните си планове, указанията на научния ръководител и клаузите по настоящия договор. В противен случай докторантурата му може да бъде прекратена от НС на ИК, съгласно т. 1.7 и т. 1.8;

4.5. Да спазва Правилника на ИК, в което той е зачислен;

4.6. Да спазва правилата за безопасност и здравословни условия на труд;

4.7. Да спазва нормите за научен морал и научна етика;

4.8. Да спазва следното решение на Ръководството на БАН от 22.03.2011 г. "Докторантът не се допуска до ползване на по-продължителни от един месец командировки или отсъствия, ако има финансови задължения към обществото, в което е настанен, и други задължения към БАН, като например към библиотеки, складове за материали, инструменти и други. Дипломата на докторанта след защита може да бъде задържана, докато не изпълни споменатите финансови и материални задължения".

4.9. При прекратяване по свое желание на докторантурата да възстанови получената до този момент сума като стипендия (в срок посочен в съответната заповед на директора) по реда на получаването ѝ, освен в случаите на прекратяване на докторантурата по здравословни причини;

4.10. Да докладва периодично най-малко един път годишно, за редовните докторанти и на тримесечие, пред научния семинар на научното звено по въпроси свързани с дисертацията му, както и на научни форуми, в съответствие с индивидуалните му планове, като посещава редовно научните семинари на ИК;

4.11. При отчисляване от НС на ИК с право на защита да представи след най-много двегодишен срок всички материали за откриване на процедура за защита, за да може да ползва финансовата помощ на ПНЗ по процедурата.

5. Докторантът има права:

5.1. Предвидени в нормативни актове, касаещи реализирането на докторантурите;

5.2. Да получава редовно и в срок държавната стипендия;

5.3. Да ползва общезитие в съответствие с правилата и възможностите на БАН до изтичане срока на докторантурата му;

5.4. Да прекрати докторантурата си по свое желание чрез молба до НС на ИК с произтичащи от това последствия, съгласно т. 4.9 на настоящия договор;

5.5. Да бъде безплатно обучаван в съответствие с Правилника на ЦО на БАН и в съгласие с образователната му програма, отразена в индивидуалните му планове;

5.6. По негово желание и при съгласие на научния ръководител, одобрено от директора на ИК, да работи по трудови правоотношения в ИК или в друга организация почасово до 3 ч. и 30 мин. дневно, когато това няма да пречи на изпълнението на образователната му и научна програма;

5.7. Да обжалва в 10-дневен срок решение на НС на ИК за прекратяване на докторантура пред АС на ЦО на БАН;

5.8. При неизпълнение на задълженията на директора и научния ръководител по настоящия договор да отправи молба до НС на ИК, като при неудовлетворително за него решение той може да отправи жалба до АС на ЦО при БАН и след това да търси правата си по законов ред;

5.9. Да получи необходимите средства по процедурата на защитата (в т.ч. и по отпечатването на автореферата) в съгласие с нормативните актове и разпорежданията на БАН, ако е в законовия срок на докторантурата или не повече от две години след отчисляване от НС на ИК с право на защита, при изпълнение на условията на т. 4.11.

6. Ако в срок от две години след отчисляване на докторанта с право на защита, докторантът не представи всички необходими материали за откриване на процедура за защита Директорът на ИК няма финансови ангажименти да покрие разходите по защитата.

7. Настоящият типов договор е съобразен със ЗВО, ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, Постановления на МС, касаещи докторантурата, Закон за насърчаване на научните изследвания, Правилника на НАОА, в частта касаеща оценяване на подготовката на докторанти, Закона и Устава на БАН, Правилника на БАН, Правилника на ЦО при БАН, Правилника на ИК и решения на ръководните органи на БАН, относно докторантурите.

8. Настоящият договор се съставя в три еднообразни екземпляра за всяка от страните и става валиден след неговото подписване.

9. Нерешените с настоящия договор въпроси и възникнали спорове се решават по реда на нормативната уредба, касаеща докторантурата и българското законодателство.

Директор на ИК:

Научен ръководител:

Докторант:

**ОЦЕНКА НА ПОДГОТОВКАТА НА ДОКТОРАНТИ В БАН
ПО КРЕДИТНА СИСТЕМА**

Осигуряването на подготовката на докторантите в БАН училище и изпълнението на образователната им и научна програма става въз основа на кредитна система. Докторантът се допуска до предзащита, ако е набрал минимум 250 кредита. Кредитите се набират от следните дейности на докторанта:

I. Изпълнение на образователната програма:
(задължителен минимум от 130 точки)

I.1. Успешно положен изпит по базов специализиран предмет: 40 точки;

I.2. За зачетен допълнителен курс за осъществяване на обща базова подготовка в съответното научно направление или в интердисциплинарно направление, свързано с темата на дисертацията: минимум 2 курса x 20 точки = 40 точки;

I.3. Успешно положен изпит по езикова подготовка: 25 точки;

I.4. Успешно положен изпит по компютърни умения: 25 точки.

II. Аprobация на изпълнението на научната програма:
(задължителен минимум от 40 точки)

Докладване пред научни форуми на научни резултати по темата на дисертацията:

II.1. Доклад пред научен семинар на ПНЗ: 8 точки;

II.2. Доклад пред научно мероприятия в страната: 24 точки;

II.3. Доклад пред научно мероприятие в чужбина или пред международно научно мероприятие у нас: 32 точки.

III. Публикации на научни резултати по темата на дисертацията:
(задължителен минимум от две публикации и 80 точки)

III.1. Публикация в българско научно списание или в тематичен сборник: 48 точки;

III.2. Публикация в чуждестранно научно списание, в чуждестранен тематичен сборник или в наше научно списание с международен статут: 60 точки;

III.3. Публикация на доклад в пълен текст в материали от българско научно мероприятие: 32 точки;

III.4. Публикация на доклад в пълен текст в материали от чуждестранно научно мероприятие или в материалите на международно научно мероприятие у нас: 40 точки.